

به نام خدا

آیین نامه دوره پودمانی مدیریت عالی بهداشت عمومی (MPH)

ویژه توانمندسازی پزشکان خانواده

کلیات

ماده ۱- تعریف دوره

دوره پودمانی مدیریت عالی بهداشت عمومی (MPH) ویژه توانمندسازی پزشکان خانواده یکی از مقاطع تحصیلات عالی دانشگاهی است، که متقاضیان واجد شرایط با داشتن مدرک دکترای پزشکی عمومی (MD) و گذراندن واحدهای آموزشی مربوطه و قبولی در امتحانات تکوینی و نهایی، موفق به اخذ گواهینامه معادل کارشناسی ارشد در این رشته می گردند.

ماده ۲- هدف دوره

توانمندسازی پزشکانی که به عنوان پزشکان خانواده در خط اول نظام ارایه خدمات سلامت جمهوری اسلامی ایران خدمت نموده و به تامین، حفظ و ارتقا سلامت در سطح فرد و جامعه، تشخیص و درمان بیماری های شایع بپردازند.

شرایط پذیرش دانشجو

ماده ۳- شرایط لازم پذیرش دانشجو

۳-۱) تایید صلاحیت عمومی مطابق ضوابط شورای عالی انقلاب فرهنگی

۳-۲) داشتن مدرک یا گواهینامه فارغ التحصیلی در رشته دکترای پزشکی عمومی (MD) از دانشگاه ها و مراکز مورد تایید وزارت بهداشت، درمان، و آموزش پزشکی

۳-۳) داشتن کارت پایان خدمت و یا معافی نظام وظیفه عمومی برای آقایان

تبصره: کلمه معافی به مفهوم معافیت دایم می باشد و داوطلبین دارای معافیت موقت پزشکی و یا کفالت، با مسئولیت خود داوطلبین می توانند در این دوره شرکت نمایند. بدیهی است در صورت فراخوانده شدن آنان به انجام خدمت نظام وظیفه، این وزارت هیچ گونه تعهدی جهت ترخیص آنان به عهده نخواهد گرفت.

۳-۴) داوطلبان نباید هنگام ثبت نام و در طول تحصیل در سایر رشته های تخصصی پزشکی و PhD اشتغال به تحصیل داشته باشند

۳-۵) داوطلبان باید در هنگام شروع دوره مجموعاً سه سال کامل سابقه کار به عنوان پزشک خانواده داشته باشند که یک سال آخر آن باید به طور مداوم باشد. این پزشکان در هنگام درخواست ورود به دوره، و در تمام طول تحصیل دوره باید به عنوان پزشک خانواده خدمت نمایند. تبصره: زمان خدمت به عنوان پزشک خانواده با احتساب ضریب منطقه محاسبه خواهد شد.

۳-۶) داوطلبان باید حداقل ۳۰ ساعت از دوره های آموزش حین خدمت مصوب معاونت سلامت در زمینه مدیریت پزشک خانواده و بسته های خدمت را گذرانده باشند.

ثبت نام

ماده ۴- زمان ثبت نام

پذیرش دانشجویان هر سال یک بار با اعلام دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی در شهریورماه صورت خواهد گرفت. داوطلبان موظفند از اول لغایت ۱۵ شهریور ماه سال مربوطه، به دانشگاه های ذیربط مراجعه و طبق ضوابط و مقررات نسبت به ثبت نام، و ارزیابی مدارک لازم اقدام نمایند. برای اولین دوره در سال ۱۳۸۸ به صورت آزمایشی بدون رعایت زمانبندی فوق دانشجویان میتوانند اقدام به ثبت نام نمایند.

ماده ۵- مکان ثبت نام

دانشجویان جهت ثبت نام باید به اداره کل آموزش دانشگاه علوم پزشکی مربوطه مراجعه نمایند.

ماده ۶- مدارک ثبت نام

دانشجویان جهت ثبت نام باید مدارک زیر را به همراه داشته باشند:

الف- شش قطعه عکس پرسنلی ۴×۶

ب- اصل شناسنامه و دو سری فتوکپی از تمام برگ های شناسنامه

ج- اصل کارت ملی و دو نسخه فتوکپی از آن

د- اصل کارت پایان یا معافیت از خدمت وظیفه (برای آقایان) و دو نسخه فتوکپی از آن

ه- اصل مدرک دکترای پزشکی عمومی از دانشگاه محل تحصیل و یا گواهی فراغت از تحصیل و یک نسخه فتوکپی از آن

و- معرفی نامه از معاونت بهداشتی دانشگاه مربوطه به عنوان پزشک خانواده شاغل به خدمت (در مجموع به مدت سه سال با احتساب ضریب منطقه)

ز- پزشک خانواده ای در این دوره شرکت کند که معدل پایش در طول سه سال، بالای ۹۰٪ باشد. تداوم حضور در دوره آموزشی هم منوط به کسب حداقل ۹۰٪ امتیاز پایش خواهد بود.

ح- گواهی گذراندن آموزش های حین خدمت مصوب معاونت سلامت

چنانچه در هر مرحله از دوره معلوم گردد داوطلب واجد شرایط نبوده و یا صحت مدارک ارائه شده مورد تایید واقع نشود حق ادامه دوره از دانشجو سلب می‌شود به مدت دو دوره از شرکت در این رشته محروم می‌شود. **تبصره:** مسئولیت صحت و سقم مدارک تحویل داده شده بر عهده اداره کل آموزش دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی خواهد بود

ماده ۷- ممنوعیت تغییر رشته پس از ثبت نام

پس از ثبت نام در دوره پودمانی مدیریت عالی بهداشت عمومی (MPH) ویژه توانمندسازی پزشکان خانواده تغییر رشته مجاز نمی‌باشد.

ماده ۸- نقل و انتقال پس از شروع دوره

نقل و انتقال دانشجویان به دانشگاه‌های دیگر پس از شروع دوره تحصیل در دوره پودمانی مدیریت عالی بهداشت عمومی (MPH) ویژه توانمندسازی پزشکان خانواده صرفاً مشروط به تداوم خدمات در منطق روستائی دانشگاه مقصد با عنوان پزشک خانواده می‌باشد و با موافقت دانشگاه‌های مبدا و مقصد مجاز است.

ماده ۹- ادامه تحصیل

الف: فارغ التحصیلان این دوره در صورت تمایل می‌توانند بدون وقفه و براساس قواعدی که معاونت سلامت اعلام خواهد نمود در رشته تخصص پزشکی خانواده بدون آزمون ادامه تحصیل دهد. در این صورت دوره حاضر بر اساس تصمیمات هیات ممتحنه و قوانین و مقررات موجود به عنوان بخشی از زمان دستیاری آنان تلقی خواهد شد.

ب: فارغ التحصیلان این دوره در صورت تمایل می‌توانند پس از گذراندن حداقل ۲ سال پس از فارغ التحصیلی در سایر رشته‌های تخصصی مطابق قوانین و مقررات مربوطه پس از شرکت در آزمون دستیاری و استفاده از سهمیه مناطق محروم ادامه تحصیل دهند. در این صورت دوره حاضر جزء سنوات دستیاری آنان محسوب نخواهد شد.

ماده ۱۰: دانشگاه‌های مجری برنامه

(۱۰-۱) کلیه دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور موظف به تشکیل کمیته راهبری پزشکان خانواده متشکل از دو معاونت آموزشی و بهداشتی متشکل از افراد زیر می‌باشند.

د. مدیر مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه	ا. معاون آموزشی دانشگاه - رئیس کمیته
ه. رئیس دانشکده پزشکی	ب. معاون بهداشتی دانشگاه - دبیر کمیته
و. رئیس دانشکده بهداشت	
ز. معاون آموزشی دانشکده پزشکی	ج. معاون درمان دانشگاه

ی. مدیر گروه گسترش شبکه

ح. مدیر گروه پزشکی خانواده

دانشگاه

ک. سه نفر به انتخاب رئیس دانشگاه

ط. معاون فنی مرکز بهداشت استان

۲-۱۰) دانشگاه‌های مجری موظفند نسبت به تشکیل گروه پزشکی خانواده در اسرع وقت اقدام نمایند. تخصص‌های مورد نیاز در این گروه حداقل شامل: پزشکی اجتماعی، عفونی، داخلی، اطفال، زنان و زایمان، روانپزشکی می‌باشد. سایر تخصص‌های مورد نیاز شامل اپیدمیولوژی (ترجیحاً MD)، مدیریت خدمات بهداشتی، دکترای بهداشت محیط، طب سالمندان، طب تسکینی، پزشکی خانواده، اقتصاد سلامت، سیاستگذاری سلامت، ارتقای سلامت، آموزش سلامت و سایر رشته‌های بهداشتی مرتبط به تأیید کمیته راهبردی پزشک خانواده در وزارت متبوع می‌باشد.

۳-۱۰) دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور که حداقل سه دوره فارغ التحصیل پزشک عمومی داشته‌اند با ارائه درخواست کتبی به دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی وزارت متبوع و صدور مجوز و اعلام ظرفیت از سوی وزارت متبوع مجری آموزش خواهند بود. در استان‌هایی که شرایط فوق احراز نمی‌گردد شرایط آموزش توسط کمیته راهبری پزشکان خانواده بررسی گردیده و دبیرخانه حسب مورد تصمیم خواهد گرفت یا در این دانشگاه‌ها کمیته راهبری پزشکان خانواده تشکیل خواهد شد و پزشکان خانواده شاغل در این دانشگاه‌ها از طریق کمیته راهبری پزشکان خانواده در دانشگاه مادر نسبت به ادامه تحصیل اقدام خواهند نمود.

۴-۱۰) چنانچه تعداد متقاضیان واجد شرایط بیش از ظرفیت تعیین شده دانشگاه مجری باشد، انتخاب افراد واجد شرایط بر اساس مصاحبه حضوری توسط کمیته راهبری پزشکان خانواده در دانشگاه مبدا خواهد بود. بدیهی است تعیین ظرفیت پذیرش داوطلب در هر دانشگاه توسط معاونت‌های آموزشی و سلامت وزارت متبوع خواهد بود.

شروع دوره

ماده ۱۱- زمان شروع دوره

کلیه پذیرفته شدگان پس از انجام ثبت نام قطعی موظف می‌باشند که از اول مهر ماه سال مربوطه، دوره آموزشی را شروع نمایند.

ماده ۱۲- ممنوعیت استفاده از مرخصی در شروع دوره

دانشجویان پس از ثبت نام در دوره در یک سال اول مجاز به استفاده از مرخصی به جز موارد بیماری و اضطراری به تشخیص کمیسیون پزشکی دانشگاه نمی‌باشند.

ماده ۱۳ - مهلت انصراف بدون محرومیت

دانشجویان تا پایان مهرماه سال تحصیلی شروع دوره، می توانند با اطلاع به دانشگاه از ادامه تحصیل انصراف دهند و محرومیتی به آنان تعلق نمی گیرد.

انتخاب و حذف واحد

ماده ۱۴ - انتخاب واحد

دانشجویان موظفند در زمان اعلام شده در ابتدای هر ترم حداقل ۶ و حداکثر ۱۲ واحد از دروس را با رعایت پیشنیاز آنها انتخاب نمایند.

تبصره: در آخرین نیمسال تحصیلی اخذ کمتر از ۶ واحد بلامانع است.

ماده ۱۵ - حذف و اضافه

دانشجویان حداکثر تا دو هفته پس از شروع نیمسال تحصیلی که توسط آموزش کل دانشگاه اعلام می گردد، می توانند یک درس دیگر انتخاب نمایند، یا یک درس انتخاب شده را حذف نمایند، و یا یک درس انتخاب شده خود را با یک درس دیگر جابجا نمایند. مشروط بر آنکه تعداد واحدهای انتخابی آنها از ۱۲ واحد تجاوز نکند و از ۶ واحد کمتر نشود.

ارزیابی دانشجو

ماده ۱۶ - ارزشیابی تکوینی پیشرفت تحصیلی

ارزشیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس بر اساس انجام تکالیف درسی، و نتایج امتحانات غیر حضوری یا کتبی پایان نیمسال صورت می گیرد. شرط قبولی در هر درس کسب حداقل امتیاز ۱۴ از ۲۰ (۷۰ از ۱۰۰) از آن درس می باشد.

تبصره ۱: ۲۵ درصد از نمره هر درس به دانشگاه مجری سپرده می شود و گروه پزشکی خانواده از طریق امتحانات دانشگاهی میان ترم و یا تکالیف و پروژه‌ها این بخش از نمره را تعیین و اعلام می نماید. ۲۵٪ از نمره دروس ارتقای سلامت و سیاستگذاری و اپیدمیولوژی و برنامه‌های معاونت سلامت (تکلیف در فیلد) به انجام پروژه اختصاص می یابد و در آن اجرای برنامه بر اساس عملکرد واقعی فراگیر در فیلد سنجش و نمره داده خواهد شد.

تبصره ۲: سوالات آزمون پایانی توسط هیات امتحانه مرکزی وزارت متبوع به صورت متمرکز به دانشگاه‌های مجری ارسال خواهد گردید.

ماده ۱۷ - عدم شرکت در ارزشیابی تکوینی

دانشجویان موظفند در موعد مقرر در آزمون ارزشیابی تکوینی شرکت نمایند. بدیهی است عدم شرکت در آزمون تکوینی، به مثابه غیبت غیر موجه در امتحان تلقی می شود و نمره دانشجو در آن درس صفر خواهد

بود. در صورتی که غیبت دانشجو در امتحان از سوی اداره کل آموزش موجه تلقی شود، درس مربوطه حذف می گردد.

ماده ۱۸- اعلام نمرات

نمرات دانشجویان حداکثر سه هفته پس از آزمون از طرف اداره کل آموزش دانشگاه اعلام می گردد. دانشجویان تا سه روز پس از اعلام نتایج می توانند اعتراض خود را کتبا به اداره کل آموزش دانشگاه تسلیم نمایند. اعتراضات حداکثر در مدت دو هفته رسیدگی می شود و نمرات نهایی غیر قابل تغییر است.

ماده ۱۹- دروس مردود

دانشجویانی که در ارزشیابی تکوینی هر یک از دروس مردود شوند در اولین فرصت ممکن ملزم به تکرار آن درس هستند. مع الوصف نمرات کلیه دروس اعم از قبولی و ردی در کارنامه دانشجو ثبت و در محاسبه معدل لحاظ می گردد.

ماده ۲۰- معدل نمرات

معدل هر ترم دانشجو محاسبه و در پرونده وی ثبت می گردد، مع الوصف برای قبولی در هر ترم و ثبت نام در ترم بعد شرط معدل (ثبت نام مشروط) وجود ندارد.

ماده ۲۱- ارزشیابی نهایی

در پایان دوره، آزمون نهایی از محتوای تمام دروس دوره بصورت حضوری برگزار می گردد. قبولی در این آزمون از شروط فارغ التحصیلی محسوب می شود. آستانه قبولی در هر نوبت از آزمون نهایی، توسط دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی تعیین می گردد.

پایان نامه

ماده ۲۲- تهیه پایاننامه

تهیه پایان نامه آخرین بخش دوره آموزشی است که طی آن دانشجو موظف است در یک زمینه مربوط به سلامت جامعه تحت پوشش خود زیر نظر استاد راهنما و مشاوران به تحقیق بپردازد. کمیته راهبری پزشکی خانواده دانشگاه موظف است موضوعات حائز اهمیت و اولویت دار در منطقه تحت پوشش دانشگاه را مشخص نماید

مرخصی تحصیلی

ماده ۲۳- شرایط مرخصی تحصیلی

دانشجو می تواند حداکثر از دو نیمسال مرخصی تحصیلی استفاده کند. مدت مرخصی تحصیلی جزء حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجو محسوب می شود.

ماده ۲۴- تقاضای مرخصی تحصیلی

تقاضای مرخصی تحصیلی باید به صورت کتبی حداقل دو هفته قبل از شروع نام نویسی هر نیمسال، توسط دانشجو به اداره کل آموزش دانشگاه ارسال گردد.

فارغ التحصیلی

ماده ۲۵ - شرایط فارغ التحصیلی

دانشجویان به شرط موفقیت در ارزشیابی های تکوینی دروس نظری، کسب امتیاز لازم از پایاننامه، و قبولی در آزمون نهایی که در پایان دوره برگزار می گردد، فارغ التحصیل محسوب می شوند. گواهی پایان دوره به شرطی صادر و ارائه خواهد شد که فرد حداقل ۲ سال پس از فارغ التحصیلی به عنوان پزشک خانواده در مناطق محروم با رعایت ضریب منطقه ای مورد تأیید معاونت سلامت وزارت متبوع ادامه کار داده باشد.

ماده ۲۶ - طول مدت تحصیل

حداکثر مدت مجاز تحصیل در دوره ۵ سال است. در صورتیکه دانشجو نتواند در این فرصت فارغ التحصیل گردد، از ادامه تحصیل محروم می شود.

ماده ۲۷: بازنگری آئین نامه

این آئین نامه برای سال تحصیلی ۸۸-۸۹ معتبر بوده و در سالهای تحصیلی بعدی با در نظر گرفتن شرایط بازنگری خواهد شد.

به نام خدا

دستورالعمل اجرایی دوره پودمانی مدیریت عالی بهداشت عمومی (MPH)

ویژه توانمندسازی پزشکان خانواده

(وظایف دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی)

۱. تشکیل کمیته راهبری در دانشگاه (مطابق بند ۱-۱۰ ماده ۱۰ آئین نامه)
۲. تشکیل گروه پزشکی خانواده (حداقل به شکل مجازی- مطابق بند ۲-۱۰ ماده ۱۰ آئین نامه)
۳. انتخاب فراگیران (مطابق ماده ۳ آئین نامه توسط معاونت سلامت/بهداشتی دانشگاه) لازم به ذکر است در این دوره ظرفیت پذیرش ۲۵ نفر خواهد بود. در صورت تقاضای بیشتر از ظرفیت مطابق بند ۴-۱۰ ماده ۱۰ آئین نامه اقدام گردد.
۴. ثبت نام افراد معرفی شده و ارائه لیست به دانشکده پزشکی تا تاریخ ۱۳۸۸/۱۱/۲۷
۵. تشکیل جلسه هماهنگی و توجیهی در دانشکده پزشکی با حضور معاون آموزش بالینی دانشکده پزشکی، مدیر مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی، مدیر گروه پزشکی اجتماعی، معاون فنی معاونت بهداشتی در تاریخ اول اسفند ۱۳۸۸ و انجام اقدامات زیر در جلسه توجیهی
  - a. معرفی دوره و نحوه اجرای آن
  - b. معرفی نحوه ارزشیابی‌های دوره‌ای و نهائی
  - c. معرفی Focal Point برای پاسخگویی به اشکالات و سوالات احتمالی فراگیران (ترجیحا) از گروه پزشکی اجتماعی - تلفن مستقیم، موبایل، Email، وب سایت)
  - d. تعیین جدول زمانبندی جلسات حضوری رفع اشکال (۲ تا ۳ جلسه)
  - e. توزیع بسته‌ها و محتوای آموزشی
۶. تشکیل جلسات برنامه ریزی در گروه پزشکی اجتماعی و تقسیم کار
۷. اعلام شروع کار و معرفی یک نفر Focal Point به معاونت‌های آموزشی و سلامت وزارت متبوع
۸. ارائه گزارش پیشرفت و مشکلات اجرایی در همایش معاونین آموزشی دانشگاه‌ها در تاریخ اول و دوم اسفند ماه ۱۳۸۸
۹. ارائه گزارش کار از دانشگاه به وزارت متبوع در پایان مرداد ماه ۱۳۸۹